

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
egész évre 150.— L., félévre 85.— L.
Egyes szám ára 4.— L.
Külföldre egész évre 250.— L.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
CLUJ,
Strada Baron L. Pop 5. szám.
Megjelenik minden szombaton.

Az árvizi hajós.

A magyar főváros nevezetes esemény emlékét ünnepelte meg a mult napokban. Ezelőtt kerek száz esztendővel, 1838-ban szörnyű árviz söpört végig a Duna mentén fekvő városokban. A legnagyobb pusztítás Pest városát érte, amelyet északról és délről egyformán elöntött az áradat.

A veszedelem március 13-án, éjszaka szakadt rá Pestre és három napon át, hatvanhét óráig törte, rombolta, sodorta a házsorokat, magános épületeket. Az épületekkel együtt pusztultak el a lakosok százai. Pest 4254 háza közül csak 1146 maradt lakható állapotban.

Árvizek fogadására és elhárítására akkor is megtették a szokásos intézkedéseket, a gátakat megerősítették, a csatornákat eltorlaszolták, de a megbőszült Duna, amelyet megdugult jégtáblák akadályoztak utjában, játékszer gyanánt törte át és seperte el a védő műveket.

A fékevesztett áradat pusztításaival tehát a város terein és utcáin kellett fölvennie a küzdelmet. A mentési munkálatok az épületek összeomlását nem tudták megakadályozni, de sok ember életét megszabadították a rohanó áradat kavargásából és az összeomló épületek romjai kö-

zül. Az elemekkel való küzdelemnek legönfeláldozóbb hőse hazarészünk szülötte, báró *Wesselényi* Miklós volt. Nagy derglyéjével a legveszedelmesebb helyeken jelent meg s olykor nyakig lábbalva az áradatban, ölében hordta össze a kétségbeesett embereket s vitte őket olyan pontokra, amelyek szárazon emelkedtek ki a víztengerből.

Példája azokra is ráragadt, akiket a félelem vagy közöny visszatartott a mentő munkálatoktól, tutajokat ütöttek össze és *Wesselényi* utasításai szerint harcba szálltak a bőszült elemekkel.

*Wesselényi*nek óriási népszerűséget szerzett hősiesség magatartása. — Annak az időnek legnagyobb magyar költője, *Vörösmarty* Mihály magasztaló verset írt róla, amelynek a

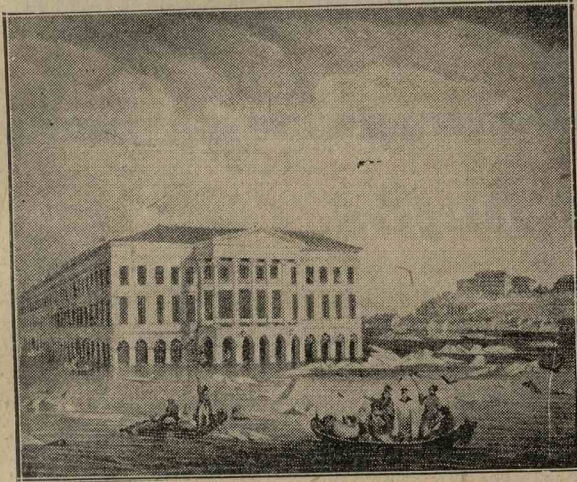
címe: *Az árvizi hajós*. Az ünnepségeken, amelyeket az árviz sujtotta lakosság fölszegélyezésére rendeztek, lelkesen szavalták a verset és hálásan dicsőítették *Wesselényi* önfeláldozó magatartását.

A hőselkü *Wesselényi* azonban nem élvezhette zavartalanul a polgárság elismerését. A bécsi császári udvarral azelőtt is hadilábon állott alkotmányos fölfogása és bátor ellenzéki küzdelmei miatt.

Báró *Wesselényi* Miklós

Népszerűségének megnövekedését féltékeny szemmel nézték az udvari ármánykodók s érdemeit nemhogy elismerték volna, de kicsinyíteni próbálták. Később fogságra is vetették, mint a Habsburg-ház ellenségét.

A pesti árvíz előtti a Kereskedelmi Csarnokot és környékét.

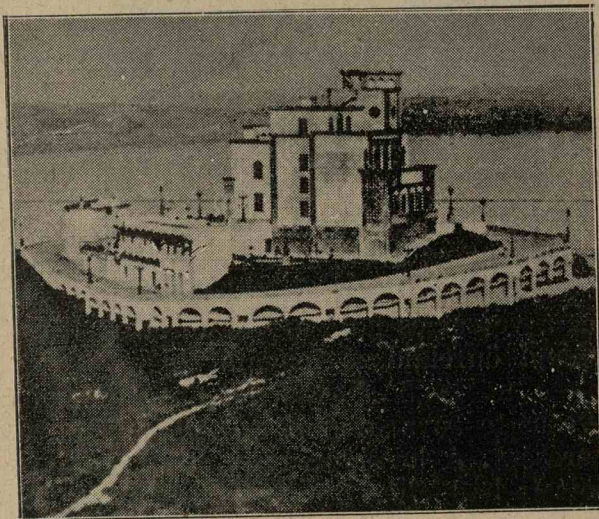
Száz esztendő azonban nem tudta elefedtetni az Árvizi hajós hősi helytállását. Budapest lakóssága, amelynek a Duna medrének szabályozása óta nem kell árviztől félnie, a százéves fordulón hálás kegyelettel emlékezett meg Wesselényi Miklósról, a régi bajok, veszedelmek önfeláldozó hősről.

A kisebbségi miniszter.

Mult számunkban ismertettük annak jelentőségét, hogy a kisebbségi ügyek intézésére Vaida Sándor kapott megbízást. Képünk a kisebbségi miniszter hivatalos utjának egyik mozzanatáról készült. Vaida a képen baloldalt áll.

Lakodalom készül Albániában.

Albánia királyának, Zogunak, lakodalmi előkészületei szorgalmasan folynak. A kicsiny nemzet méltóan akarja megünnepelni királya menyegzőjét. Maga Zogu is azon van, hogy feleségének, a szépséges magyar grófnőnek, kedves ott-hont teremtsen a zordon hegyek között. A főváros, Tirána, gyors iramban fejlődik. Zogu király azonban nemcsak ott épített új királyi palotát, hanem az ország legszebb vidékén, Durazzo tengeri kikötő városban is. Képünk a durazzói királyi palotát ábrázolja.

Európa új térképe.

A „Magyar Nép” legutóbbi számában már beszámoltunk néhány sorban arról, hogy Ausztriában nagy események zajlottak le. Midőn Schuschnigg kancellár a népszavazást elrendelte, Németország a gyors cselekvés terére lépett. Egymásután három ultimátumot intézett Ausztriához és olyan intézkedéseket helyezett kilátásba, amelyeknek következtében Schuschnigg kancellár lemondott s helyébe Miklas elnök Seyss-Inquartot, a volt belügyminisztert és Hitler kancellárnak a bizalmi emberét bizta meg kormányalakítással. Ezután már drámai gyorsasággal torlódtak egymásután az események. A német csapatok Seyss-Inquart ujonnan kinevezett kancellár hívására több helyen behatoltak Ausztriába s mire az európai közvélemény dermedt ijedségéből felébredt, már Miklas szövetségi elnök is benyújtotta a lemondását s néhány nap alatt Ausztriában a nemzeti szociálisták az állami élet minden megnyilatkozása terén átvették az uralmat.

Néhány nap alatt Európa térképe megváltozott. Egy régi és nagymultu ország megszűnt s ugyanakkor a német birodalomból „Nagy Németbirodalom” lett s Hitler az osztrák hadsereg fölött is átvette a vezérletet. Április 10-ikére most már Hitler iratta ki az osztrák népszavazást, amely az események rohamos előhaladása után nem más, csak alakiság, mert biztosra vehető, hogy Ausztria népe minden gátlás nélkül meg fogja szavazni a csatlakozást, az Anschluss. Midőn a német csapatok Ausztriába bevonultak, az első nyilatkozatok óvatosan kerültek az Anschluss szót, ami Ausztriának Németországhoz való csatlakozását jelenti, de midőn Hitler és vezérkara látta, hogy a világtörténelmi esemény fölött a nagyhatalmak, különösen Anglia, Franciaország és Olaszország napirendre térnek, nyíltan és leplezetlenül rendezkedtek be Ausztriában és úgy Hitler, valamint Göring beszédeikben a napnál világosab-

ban kinyilatkoztatták, hogy Ausztriát örökre bekebelezték Németországba s azt tőlük csak erőszakkal, tehát háborúval lehet elvenni.

Az egész világ közvéleménye ekkor feszült érdeklődéssel tekintett Olaszország felé, amely a multban Ausztria függetlenségét nemcsak hangoztatta, hanem azért nagy áldozatokat is hozott. Olaszországnak fontos érdekei azt diktálták, hogy Ausztria független állam legyen. Németország gyors és vakmerő elhatározása bármennyire is meglepte Mussolinit, a befejezett tények előtt a Duce is meghajolt s a mult hét szerdáján elmondott beszédében. — habár beismerete, hogy a multban Ausztria függetlensége mellett állást foglalt, — kijelentette, hogy Németország elhatározása és cselekedete előtt meghajlik, mert tudatában van annak, hogy az osztrák nép akarata érvényesül s a nép akaratát meghamisítani nem lehet. Mussolini üdvözölte Németországot és kijelentette, hogy a *Róma—berlini tengely Ausztria bekebelezése után nem gyengült meg, hanem még jobban megerősödött.*

Különösen nagy jelentősége volt a világtörténelem drámai perceiben Anglia magatartásának. Az egész világ figyelme Anglia felé fordult, de a nagy világbirodalom vezetői a szó szoros értelmében *angol hidegvérrel fogadták az Ausztria függetlensége fölött megkongatott halálharang zugását.* Nagykövetük útján lanygos tiltakozást jelentettek be, de ezzel a tiltakozással, amelyhez a franciák is csatlakoztak, végleg beérték és Chamberlain angol miniszterelnök utóbbi beszédéből azt lehetett következtetni, hogy talán Anglia volt az egyetlen állam, amely *előre tudott az osztrák eseményekről és amely, ha nem is járult hozzá, de semleges magatartásával már előre biztosította az Anschluss háborumentes sikerét.* Mindez drámai gyorsasággal zajlott le. Az emberek megdörzsölték a szemüket s kérdőjellé válva csodálkoztak: *Lehet,*

éges volna mindez?! Hol van a Népszövetség? Hol vannak azok a biztosítékok, amelyek éveken, sőt évtizedeken át Ausztria függetlenségéért jót állottak s amelyek Németország gyors és erélyes cselekedete után, mint színes buborékok pukkantak szét?!

Ma már a világ közvéleménye Ausztria függetlenségét eltemette s a legújabb kérdés, ami előtérbe került: Csehszlovákia függetlenségének a biztosítása. Tudniillik Csehszlovákiában három és félmillió ugynevezett szudéta német él s attól lehet tartani, hogy Németország, amelynek evés közben jöhet meg az ét-

vágya, — Csehszlovákiával szemben is hasonló magatartást fog tanusítani és vissza fogja esatolni a szudéta németek által lakott területeket. Franciaország és a szovjet már kijelentették, hogy Csehszlovákia területi épségét biztosítják, *Anglia azonban ebben a kérdésben is hallgat s egyelőre nem kötötte le magát Csehszlovákia mellett.*

Az események forгатagában érdekes jelenség, hogy Csehszlovákia maga akar Németországgal békülni s a német kisebbség részére olyan jogokat biztosítana, amelyek Németország kívánságait teljes mértékben kielégítik.

Külföld.

Ausztria vége. Drámai gyorsasággal lefolyt események eredménye Ausztria csatlakozása Németországhoz. Schuschnigg ultimátumot kapott Németországból, hogy a népszavazást halassza el, majd, hogy mondjon le és a kormányt adja át a nemzeti-szociálista belügyminiszternek, Seyss-Inquartnak. Schuschnigg eleget tett mindakét ultimátumnak, de az idő kerekét nem fordithatta vissza. Seyss-Inquart kérésére a német csapatok pénteken bevonultak Ausztriába, vasárnap Hitler is követte őket s hétfőn, március 14-én leírhatatlan lelkesedés között Bécsben bejelentette a történelemnek, hogy hazája — Ausztria — része lett a német birodalomnak.

Ugy látszik Hitler tartott Mussolini tiltakozásától, mert első dolga volt hozzá táviratot intézni, hogy „soha nem fogja elfelejteni“, hogy nem szólt bele az eseményekbe. De lehet, sőt csaknem bizonyos, hogy az angol—olasz tárgyalások jó eredménye biztosabb most, mint az előtt s hogy angol—német ko-

moly közeledésről jó ideig nem lehet szó.

A spanyol belháború. Teruel város elfoglalása után a spanyol nemzeti csapatok állandóan támadják a köztársasági csapatokat, állandó sikerrel. A köztársaság követi Franciaország beavatkozását kérték, de a francia kormány elutasította a kérelmet azzal, hogy a köztársaságiak már elvesztették a játszmát.

Állítólag a köztársasági kormány közölte Franco tábornokkal, hogy hajlandó megadni magát kegyelemre, de a tábornok nem akar tárgyalni. Így még egy ideig — talán néhány napig — tartani fog a harc, de rövid idő alatt a nemzetiek kezére kerül egész Spanyolország. Hogy a belső béke helyreáll-e és mikor, az már jórészt a nemzetiek magatartásától függ.

Francia kormányválság. A Chautemps-kormány megint lemondott, most már véglegesen. A lemondás oka az, hogy a kormánytöbbséghez tartozó szociálista-párt nem akarta megadni a kormánynak ezt a feltevélen pénzügyi felhatalmazást, amit a kormány az ország me-

gint válságosra fordult gazdasági helyzetében szükségesnek tartott. Chautemps egyszerű, drámai erejű beszédben mutatott rá ennek az eljárásnak kicsinyességére olyan nehéz időben, amikor teljes összetartás volna szükséges az országban a nemzetközi helyzet feszültsége miatt is. A francia képviselőház halotti csendben hallgatta végig a miniszterelnök beszédét, aki a beszéd után kormányától követve elhagyta a képviselőházat, hogy oda, amint mondta, soha többé vissza ne térjen.

Az új kormányt Blum Leo alakította meg, de nem hiszik, hogy tartós életű legyen.

A magyar kormány átszervezése. A mult számunkban ismertetett hatalmas beruházás terve szükségessé tette a magyar kormány átszervezését. A kormányból kilépett Fabinyi Tihámér pénzügyminiszter, aki egy nagy pénzügyintézet vezetője lett, hogy onnan támogassa a kormány beruházási munkáját. Kilépet — betegsége miatt — Lázár Andor igazságügyminiszter is. Új pénzügyminiszter Reményi-Schneller Lajos, igazságügyminiszter Mikecz Ödön. Betöltötték a földművelésügyi tár-

cát is, amit eddig Darányi miniszterelnök magának tartott fenn. A földművelésügyi miniszter Marschall Ferenc eddigi államtitkár. Tárcanélküli miniszter lett Imrédy Béla, a nemzeti bank elnöke, volt pénzügyminiszter. Feladata a nagy behúzási munkaterv pénzügyi irányítása.

Az új kormány működéséhez sok reményt fűznek.

Magyar gazdasági élet. Az 1938. év első két hónapjában a magyar külkereskedelem több-

lete 26 millió pengő, vagyis mintegy 800 millió lej. Ugyanez alatt az idő alatt 28 ezer mázsa földolajat termeltek az észak-magyarországi és felel petroleumkutak. Nem nagy mennyiség, de a magyar közgazdaságban elég jelentékeny.

A recski bányákból pedig 160 mázsa aranyat és 1600 mázsa ezüstöt bányásztak ki.

Csehország s az osztrák események. Ausztria átszatolása kétségtelenül Csehországot érinti legközelebről, a német

határ mellett élő három és fél milliónyi német nép miatt. Ezek a németek máris autonómiát kértek maguknak és még nem lehet tudni, hogy milyen irányban fognak fejlődni az események Csehországban. Sok függ ebben a tekintetben Anglia magatartásától is. Ha az angol kormány kész Csehországot megvédelmezni — Franciaországgal és Oroszországgal együtt — német támadás ellen, ez egy időre gátat vethet erőszakos közbelépésnek.

Összhang a termelés és fogyasztás között.

A Berlinben két évvel ezelőtt megtartott olimpiai versenyek nemcsak a testedzés terén szolgáltak érdekes tanulságokkal. Utólag ugyanis a versenyekkel kapcsolatban nagyon sok olyan társadalomtudományi, gazdasági és egészségi adatot dolgoztak fel, amelyeknek az egész emberiség nagy hasznát veszi. A versenyek összes adatai nagyon érdekesek, mert német alapossággal gyűjtötték azokat össze.

Egy *Schenk* nevű német orvos például számszerű kimutatásban dolgozta fel, hogy az olimpiai versenyek résztvevői milyen táplálékokat fogyasztottak? Megállapította, hogy hus, tojás, tejtermékek, friss gyümölcs, zöldfözelék és cukor vezettek a versenyzők étlapján. Feltűnően kevés főtt tésztát és aránylag kevés kenyeret fogyasztottak. Ez a kimutatás egyben a legkönnyebben emészthető és legtáplálóbb eledelék jegyzéke. Figyelemre méltó, hogy a husok közül a versenyzők étlapján különösen a könnyen emészthető és kevésbé zsíros husok vezettek.

Ha az emberiség táplálkozásában az utolsó évtizedekben történt átalakulást tekintetbe vesszük, azt kell mondanunk, hogy körülbelül olyanná alakult, amint

azt *dr. Schenk* az olimpiai versenyzők táplálkozására nézve megállapította. Ebből mi gazdák is komoly és hasznos tanulságokat vonhatunk le. A gazda akkor tudja terményeit jól értékesíteni, hogyha a termékek iránt a piacon nagy kereslet mutatkozik. A fenti adatok alapján tanácsoljuk, hogy a gabonatermelés rovására fejleszteni kell a takarmány termelést, hogy gyors fejlődésű husállatokat lehessen nevelni. Fel kell karolni a tejgazdálkodást és a baromfitenyésztést. Ezek mellett a legjobban értékesíthető gazdasági termékek a zöldségfélék és a friss gyümölcs. Olvasóink az utóbbi évek során megállapították, hogy a piacon valóban azok a termékek értékesíthetők legbiztosabban és legkönnyebben, amelyekből legnagyobb mennyiség fogyott el az olimpiai versenyek tartama alatt. Ha ezeket a vásári tapasztalatokat az itt elmondottakkal egybevetjük, könnyen készíthetünk magunk számára olyan gazdasági üzemtervet, amelynek keretében a legpiacosabb termékek előállítását iktathatjuk be. A haladó gazdának jövődjét alapos körültekintés után kell biztos alapra fektetnie, mert különben a nagy gazdasági versenyben lemarad tanultabb és előrelátóbb társai mögött!

Hírek

Elmarad Ófelsége londoni útja. Az udvari marsalli hivatal jelentése szerint Károly király Ófelsége, tekintettel a nemzetközi helyzetre, közelebről tervezett londoni utazását elhalasztja. Az angol király Románia uralkodójának elhatározását sajnálattal vette tudomásul.

Nem lesz új adókiivetés! Az új költségvetés összeállításával kapcsolatban elhatározták, hogy folyó évben nem lesz új adókiivetés, hanem a tavalyi adókat hozzák át a folyó költségvetési évre. Így a kereskedelmi vállalatok, iparosok, szabadfoglalkozásuak, mezőgazdák és háztulajdonosok adóját a tavalyi alapon fogják megállapítani. Abban az esetben, ha az adózó jövedelme negyedrésszel csökken, az adó átvitelezését megfelelőbbé teheti. Ha valakinek jövedelme szaporodott, köteles bejelenteni.

Közművelődési házat épít Turda magyarsága. A turdai magyarság közművelődési ház építését határozta el. Bizottságot szerveztek, melynek élén dr. Gáll Miklós áll. A gyűjtést a három magyar egyház fogja rendezni. Turda magyar lakossága nagy lelkesedéssel állott a terv mellé és így rövidesen összegyűl a telekvásárlás céljára szolgáló összeg.

Aranytelepekre bukkantak a Giurgiu-i havasokban. Odorheiu és Mures megye határvonalának közelében gazdag aranytartalmu kőzetet találtak. Az értékes kőzet százötvenezer holdnyi területen található.

Emelték a megyei és községi tisztviselők s nyugdíjasok fizetését. A megyei és községi tisztviselők fizetését ugyanabban az összegben állapították meg, mint amennyit 1932-ben kaptak. Amennyiben a megyei és községi nyugdíjasok fizetését is csökkentették annak idején, azoknak a nyugdíját is fel emelik az 1932. évi összegre.

Bevezetik a nyári időszámítást. Hír szerint május elsején bevezetik a nyári időszámítást. Május elsején tehát az órákat egy órával előre igazítják.

Kieserélik a románul nem tudó közjegyzőket. A hivatalos közlönyben rendelet törvény jelent meg, hogy mindazokat a közjegyzőket, fel kell váltani, akik szóban és írásban nem ismerik tökéletesen az államnyelvét.

Leánykereskedők raboltak el egy falusi leányt. A Cluj közelében levő Bontida-i állami méntelep egyik alkalmazottjához Broscoi Gheorghehez egy este két ismeretlen úr kopogtatott be. Előadták, hogy a méntelep Clujon lakó igazgatójának megbízásából jöttek el Broscoi tizenhét éves, Anuta nevű leányáért. Broscoi ugyanis reggelben beszélt az igazgatóval, hogy leányát hozzá szegődtesse el. A méntelep igazgatója másnap kikerkezett Bontidára és Broscoi megköszönte szivességét. Az igazgató kijelentette, hogy semmit sem tud a dologról, mert senkit sem bízott meg, hogy leányát hozzá Clujra bevigye. A nyomozó hatóságok megállapították, hogy a szép leány leánykereskedők áldozatul esett.

Megjelent Gyallay Genoveva című elbeszélésének második kiadása!

Gyallay Genoveva című művének első kiadása teljesen kifogyott. A könyv népszerűségét fokozta az, hogy mind városi, mind vidéki közönség számára hozzáférhetővé tette rendkívüli olcsósága. Egy közismert írónk megállapításai szerint e könyv a legjobb ajándék azok számára, akiknek nem áll módjukban drága könyveket vásárolni, de az irodalom iránt érdeklődnek.

A könyv ára 40.— Lei. Rendelje meg még ma, a Minerva Irodalmi és Nyomdai Műintézet Rt. Könyvterjesztő Osztályánál, Cluj, Str. Baron L. Pop 5. Helybeliek forduljanak a Minerva könyvkereskedéshez, Str. Regina Maria No. 1.

Ujból kapható a

„Celk. Harmar”

Hosszabb szünet után ismét megjelent a könyvpiacon ez a közkedvelt katolikus imádságos és énekeskönyv. A legszébb ajándék húsvétra, bérmlásra, névnapra ez a tartalmas, csinos kiállítású, aranyozott, fekete kemény diszkötésbe kötött imakönyv.

Ára 30.— Lei.

Rendelje meg még ma a pénz előzetes beküldése mellett (az utánvételes küldés lényegesen megdrágítja a könyvet) a Minerva Irodalmi és Nyomdai Műintézet Rt. Könyvterjesztő osztályánál, Cluj, Str. Baron L. Pop 5.

Ugyanott nagy választék gazdasági, irodalmi és vallásos könyvekben. Kérjen árjegyzéket!

Át lehet helyezni a bírókat!

A hivatalos lapban törvényrendelet jelent meg, amely szerint a jövőben a legfőbb igazságügyi tanács előzetes hozzájárulása nélkül is át lehet helyezni a bírókat. A Cuvântul című bucurestii ujság szerint a bírói ki nevezéseknél sem lesz szükség a legfőbb igazságügyi tanács véleményére. A rendelet lényeges módosítást jelent az eddigi szokással szemben.

Magyar szakács az albán király udvarában. Az albán király udvartartása szerződtette Koncek Antal magyar szakácsot, mert az albán királyi udvarban magyaros konyhát akar nak vezetni.

Letartóztatták a hadirokkantak egyesületének cluji elnökét.

Iuga Iustin ügyvédet, nyugalmazott kapitányt, a cluji hadirokkantak egyesületének elnökét, letartóztatták. Iuga letartóztatását azért rendelték el, mert szabálytalan módon, kedvezményes utazási igazolványokat állított ki olyanok számára, akiket nem illetett meg. Emiatt az államvasutat több millió lej kár érte. A letartóztatott, nyugalmazott kapitány felfolyamodással élt a letartóztatási végzés ellen. Az ügy a törvényszék elé került, ahol Iuga letartóztatását jóváhagyták.

Vasárnap délelőtt nem szabad nyitva tartani a koreszmákat! A belügyminisztérium rendeletben szabályozta a koreszmák és italmérések záróját. Az új rendelet értelmében a koreszmák és italmérések vasárnap és ünnepnapokon délelőttönként nem nyithatnak és nem árulhatnak. Faluhelyen a koreszmákat délben 12 órakor lehet kinyitni és este 7 órakor kell bezárni.

Tek. Minerva Biztosító Rt. Cluj főügynökségének

Odorheiu.

Hálás köszönetemet fejezem ki Önöknek, hogy a folyó hó 5-én történt tűzkáromat teljes megelégedésre becsülték meg és azt a mai napon hiánytalanul már ki is fizették.

Ionești, 1938. márc. 12.

Kiváló tisztelettel:
Ifj. Hegyi Mózes.

Sándor Balázs. László Domokos, tanu.

Szigoruan fogják ellenőrizni a közpénzek kezelését! A pénzügyminisztériumban külön osztályt állítanak fel a közpénzek kezelésének ellenőrzésére. Az új, központi ellenőrző szerv, gondoskodni fog arról, hogy kiméretlen szigorral járjanak el minden olyan köztisztviselővel szemben, aki az államot megkárosítja.

Nincs többé hitel! A kormány megtiltotta, hogy a falusi koreszmárosok hitelbe áruljanak vagy pedig pénz helyett terményeket fogadjanak el. A koreszmárosokat, akik a rendeletet megszegik, megbüntetik.

Az anya- és gyermekvédelem nevében. Tekintettel arra, hogy Romániában nagyon magas az ujszülött gyermekek halálozási arányszáma, a kormány elhatározta, hogy erőteljes mozgalmat indít a szülő nők és az ujszülött gyermekek érdekében. A kisgyermek részére gondozókat és kórházakat fognak létesíteni. A gyermekbetegségek ellen járványkórházak építésével fogják felvenni a harcot.

Megjelent a Magyar Népegészségügyi Szemle. A Magyar Népegészségügyi Szemle márciusi száma gazdag tartalommal jelent meg. Koleszár László a kicsi és nagy termet élettani okairól értekezik. Értékes cikk foglalkozik a fontos kérdéssel, hogy a hüléses ember miképpen öltözködjék? Dr. Gergely Endre a gyermeknevelésről szóló cikksorozatát kezdte meg.

Egy pesti távcső romantikus házassága. Rendkívül érdekes képekkel illusztrált cikket közöl erről a Délibáb új száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg.

Transzilvânia legjobb mezőgazdasági és közgazdasági szaklapja a

MEZŐGAZDASÁGI SZEMLE

Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal: Cluj Str. Baron L. Pop 5. szám.

Előfizetési díja egész évre csak 80 lei.

Előfizetési felhívás a Természettudományi Közlönyre

A Magyar Természettudományi Társulat (Budapest, VIII., Eszterházy-u. 16.) célja a természettudományi ismeretek népszerűsítése és terjesztése. Folyóirata, a havonta megjelenő s gazdagon illusztrált

Természettudományi Közlöny,

mely a természettudományok minden ágából a legnagyobb gonddal összegyűjtött, általános értékű, hasznos és tanulságos közlemények tárháza.

A folyóirat lépést tart a természettudományok haladásával és minden olyan eredményről tájékoztatja olvasóit, mely akár ismeretkörük bővítésére, akár a gyakorlati életben való értékesítésre alkalmas, mert nagy azoknak a száma, akik sok természeti jelenséget nem értenek és a természet erőit a saját javukra felhasználni nem tudják.

Ugyanezt a célt szolgálják a Társulat

népszerű könyvkiadványai

is, amelyeknek beszerzésénél előfizetőinek a Társulat 30% kedvezményt nyújt.

A Természettudományi Társulat folyóirataira az évi előfizetési díjak a következők:

1. Előfizetés a Természettudományi Közlönyre 300 lej. Pótfüzetekkel együtt 350 lej. 2. Állattani Közlemények 150 lej. 3. Botanikai Közlemények 150 lej. 4. Magyar Chemical Folyóirat 180 lej. 5. Könyvkiadó vállalati díj (évenként 4 darab értékes könyv egész vászon diszkötésben) 700 lej. 6. A Term. Közlöny és a fenti 4 könyv 1.000 lej. 7. Ugyanaz a Pótfüzetekkel 1.050 lej. 8. Az összes folyóiratok és egy darab tetszés szerint kiválasztott könyv 750 lej. 9. Az összes folyóiratok és könyvek 1.300 lej. Könyvrendeléseknél a munkák árán felül a szállítási költség is fizetendő. Jelentkezéseket elfogad és mindennemű fölvilágosítással készségesen szolgál a

„MINERVA“

Irodalmi és Nyomdai Műintézet Rt.,
Cluj, Str. Baron L. Pop 5.

Rövid hírek

Tűz pusztított Santana-n. A Somes megyei Santana községben Nemes Jakab házában tűz keletkezett. A tűz a gazdálkodó összes épületeit elhamvasztotta.

Vorbuchner püspök bérmauton. Vorbuchner Adolf, római katolikus püspök Târgu Mures-en bérmalást és papszentelést végzett.

Nagy vasuti szerencsétlenség történt Olaszországban. Messina közelében egy sinautó teljes sebességgel egy tehervonatba szaladt. Az összeütközés alkalmával tizenkét ember meghalt, hét ember megsebesült.

Óriási vihar volt a Fekete-tengeren. A Fekete-tengeren nagy vihar pusztított. A vihar következtében a hajózás több napig szünetelt. A viharok halálos áldozatai is vannak.

Halálos gyermekszerencsétlenség. Dán Ferenc, Foeni-i (Salaj megye) gazdálkodó két éves fiával látogatóban volt szüleinél. A kisfiu a padlásra ment és magában játszadozott. Hosszu ideig nem került elő és keresni kezdtek. Amint kiderült a ruhaszáritó kötél a nyaka köré hurkolódott és megfojtotta. Nagy részvét mellett temették el.

Összeütközött két társasgépkocsi. Târgu Mures-en a Sighiwoara-i autóbusz összeütközött egy városi autóbusszal. A két kocsi súlyosan megrongálódott, az utasoknak nem történt bajuk.

Halálos szerencsétlenség történt a Brasov-i pályaudvaron. Horváth Viktor, 24 éves fiatalember a Ciuc-i vonaton Brasov-ba utazott. A Brasov-i állomáson leugrott a mozgásban levő vonatból és a kerekek alá zuhant. A vonat halálra gázolta.

Lugoj-i adótitiztviselek büne. Lugoj-on négy adótitiztviselet tartóztattak le. A vád ellenük, hogy öt millió lejnyi összeggel károsították meg az államot.

A vigyázatlanság áldozata. A Salaj megyei Guruslan községben Kondor András öreg gazdálkodó egy fazék forróvizet emelt le a tűzhelyről. Az edényt magára borította, súlyos égési sebeket szenvedett, amelyek miatt a kórházban meghalt.

Büntetés hamistanuzásért. Miklós Gyula, Ciucani-i lakos Majláth Miklósné peres ügyében hamisan tanuskodott. A bíróság hamis tanuzásért egy hónapi elzárásra ítélte.

Ujra be kell mutatni a kiállított utleveleket. A március 12-ike előtt kiállított utlevelekkel csak akkor lehet elhagyni Románia területét, ha az utlevelet a kiállító hatóság újból látta-mozza.

IPAROSOK FIGYELMEBE

AZ IPAROS

az új területek kis- és közép- iparosainak országos hetilapja.

Megjelenik minden pénteken 10 nagy oldalon. - Előfizetési ára negyedévi 75 lei. Kérjen mutatványszámot a kiadóhivataltól:

Arad, Str. Brațeanu 19.
Iparos-Ofthon.

Kérjen mutatványszámot gyermeke számára az

Uj Cimborá

című képes gyermeklapból. Megjelenik havonta háromszor. Előfizetési díj egész évre 200, félévre 100, negyedévre 50 lei. Szerkesztőség és kiadóhivatal Cluj, Str. Baron L. Pop 5.

születéskor soha nincsen fertőzve. A betegséget csak később, a tejjel szivja magába. Ezért a beteg tehenet sohase szoptassuk a borbával, hanem azt tegyük más, egészséges tehen alá, mert akkor megmenthetjük a fertőzéstől.

Tekintettel arra, hogy az állatok gümőkórját eddig még nem tudják gyógyítani, minden lejt a sárba dobunk, amit a gyógykezelésre fordítunk. Annál inkább fordítsunk súlyt a védekezésre.

Csak teljesen egészséges állatot vásároljunk. Az istállónk jól szellőztethető legyen. A beteg, vagy betegsége gyanús állatot azonnal különítsük el az egészségesektől és a helyüket és a jászlat forró luggal jól mossuk fe. Egy edényt egyharmad részig töltünk meg fahamuval, aztán töltjük tele vízzel és keverjük jól össze. Hagyjuk egy napig állani, majd főzzük fel és úgy melegén suroljunk vele. A leghatásosabb baktérium ölö szer.

A tudósok kitaláltak egy olyan szert, amelyikből ha egy cseppet a fertőzött állat szemébe cseppintenek, az előbb egy enyhe könnyfolyást idéz elő, majd egy gennyes csepp alakjában 2—3 napig a szemzugban felismerhető. Az egészséges állaton nem okoz elváltozást. Ez a szer a tuberculin, amivel olcsón és biztosan meg lehet állapítani a fertőzés voltát.

Az egészségügyi törvény előírja, hogy csak olyan tehen tejét vagy tejtermékét lehet forgalomba hozni, amelyek vizsgálata nem mutatott fertőzést. Sajnos, ezt a rendeletet nem igen tartják be és ezért még mindig sok gümőkóros tehen tejét isszák a városi gyermekek és sajnos, közülük nagyon sokan fertőződnek.

Bödör Kálmán.

A Magyar Nép Könyvtáiban eddig megjelentek és megrendelhetők a következő munkák:

1. dr. Rajka László: Szavalkönyv, II. kiad. —
 2. dr. György Lajos: Históriai könyvecske — 15
 3. dr. Csúry Bálint: Vőfélykönyv — — —
 - 4—5. Abonyi—Rass: A betyár kendője — — 25
 6. Egy mérnök: A földmérés kis könyve — 15
 7. dr. Kristóf György: Bokréta Jókai Mór műveiből — — — — —
 - 8—9. Benedek Elek: Magyarok története — — —
 - 10—11. Valló-Török: A méhtenyésztés vezérfonala 25
 - 12—13. dr. Kántor Lajos: Műkedvelők szinmútára 25
 14. dr. Balogh Ernő: A föld köpenyége. A levegő sajátosságai és tünetényei — — — 15
 15. dr. Maksay: Músor falusi műkedvelők számára — — — — — 15
 16. Lampérth G.: Egy hold föld (elbeszélések) 15
 17. Nagy Péter: Három egyfelvonásos szinmű 15
 18. Benedek Elek: Erdélyi rögök és mondák — 15
 19. Voinovich—Bartóky: Szivárvány-Zsuzsi — 15
 20. Cs. Lázár László: Mezőgazdasági útmutató I. rész. Talajművelés és trágyázás — — 15
 21. Nemes Elemér: Dalos könyv — — — 20
 - 22—23. Vásárhelyi János: Egymás között — — 25
 24. Sebesi Samu: Szép a Nyikó és vidéke — 15
 25. Földes Zoltán: Az endrédi leányvásár — 15
 - 26—27. dr. Szász Ferenc: Mindennapi kenyerünk 25
 28. Kiss Menyhért: Marosszéki atyafiak — — 15
 29. Jakab Ödön: Versek — — — — — 15
 30. Kovács Dezsőné: Petőfi és szülei — — 15
 31. Cs. Lázár László: Mezőgazdasági útmutató II. rész (növénytermelés) — — — — 15
 - 32—33. dr. Vathy Elek: A magyar szépirodalom története — — — — — 25
 - 34—35. Vásárhelyi János: Az életből az életnek — 25
 36. Finta Zoltán: Jancsi és Juliska — — 15
 - 37—38. dr. Szász Ferenc: Tanácsadó gyümölcsstermelők számára — — — — — 25
 39. Szondy György: Állatok, virágok — — 15
 40. Gyallay Domokos: Második szavalkó könyv 15
 41. dr. Balogh A.: A kisebbségek védelme — 15
 42. dr. Roska M.: Néprajzi feladatok Erdélyben 15
 43. Heltai—Szentimrey: Halhatatlan mesék — 20
 44. Gyallay Domokos: Hadrakelt emberek — 15
 45. Donáth László: Szegény bolond — — — 15
 46. Bálint Vilmos: A dúsgazdag — — — 15
 47. Vásárhelyi János: Hóstatí lakodalom — 15
 48. Izsák Domokos: Dalok erdőn, mezőn — 15
 49. dr. P. Jánossy Béla: A király daliája — 20
 50. Szotyori Lajos: Falusi mulattató — — 15
 51. dr. Páter Béla: Csodahatású gyógynövények 15
 52. dr. Balogh Artur: Széchenyi István — — 15
 53. Konopi K.: Jó búzából lesz a jó kenyér 15
- Ugyanezek a könyvecskék kötve is kaphatók, amikor az áruk példányonként 10 lejjel drágább.

Buza-versenyt rendez a földművelésügyi miniszter.

A földművelésügyi minisztérium nagy díjakkal jutalmazott buza-versenyt rendez. A versenyt megyénként rendezik meg. A díjnyertes buzákat Bucurestibe viszik és kiállítás keretében mutatják be. A legjobb minőségű és legszebb buza nagy díjat fog nyerni.

Hogyan kezeljük tavasszal a takarmánynövényeket?

A lóhere és lucerna vetéseket, amint a talaj annyira megszikkadt, alaposan meg kell boronálni. A boronálással megbontjuk a talaj összeülepedett felső rétegét és ezáltal megakadályozzuk, hogy a talajban levő nedvesség elpárologjon. A boronálást végezhetjük nehéz boronával is, mert minél jobban felboronáljuk a talajt, annál jobb a lóhere és lucerna vetésnek. Az ne aggasszon senkit se, hogy boronálás után a tábla siralmas képet mutat. Az első eső után ugyanis a lóhere és lucerna erőteljes fejlődésnek indul és megsűrűsödik. Ha valaki műtrágyára is tud áldozni, a lóhere és lucerna vetéseket tavasszal szuperfoszfát műtrágyával szórja be és azután végezze el a boronálást. A tavasszal

adott műtrágyát fejtrágyának nevezzük, katasztrális holdanként 100—120 kiló szuperfoszfátot kell számítani. Ha valakinek jó, érett portrágyája vagy tavalyi melegágy földje van, azt is haszonnal szórhatja ki a lóherés és lucernás táblákba. Ha valahol a lucernás nagyon kiritkult és még több évig akarjuk lucernásnak megtartani, úgy a kiritkult helyeken boronálás előtt lucernamagot szórunk el, hogy a foltokat eltüntessük.

Megkezdték a paiztetű irtását.

Közlünk lapunkban, hogy a satumarei gyümölcsösökben felépett a gyümölcsfák legveszedelmesebb kártevője, a kaliforniai paiztetű. A veszedelmes kártevő irtását hatóságilag végzik.

Mikor nevezzük a bort „bágyadtnak“?

Egy előfizetőnk panaszos levelben közölte velünk, hogy borát lefejtette s azt tapasztalja, hogy kellemetlen, üres ízűvé vált. A bornak ezt a betegségét „bágyadtságnak“ nevezzük. Akkor válik a bor ilyen ízűvé, hogyha fejtés után túl meleg pincébe kerül és elveszíti szén-savtartalmát. A bágyadt izű bor fogyasztásra nem kellemes. Ha

nincs hideg pincénk, ahol a bor hosszabb ideig nyugalomban állhat, hogy visszanyerje üdeségét, leghelyesebb, ha a hordót a pincébe földbe ássuk és egy ideig nyugodtan hagyjuk. Hosszabb nyugalom után a bor visszanyeri üdeségét, újból szénsav fejlődik benne és kellemetlen íze magától eltűnik.

Franciaországban mind nagyobb mértéket ölt a száj- és körömfájás-járvány.

Franciaországban a száj- és körömfájás járványa a télen vesztett erejéből. Az időjárás felmelegedése után a járvány újult erővel lépett fel. *Franciaországban a hasított körmű állatok megbetegedése és elpusztulása által okozott kárt egy milliárd franknyi összegre becsülik.*

Hatósági intézkedések a gyümölcsvédelem érdekében. A fák tavaszi ápolásának elvégzése minden gazda kötelessége. Felhívjuk a gazdák figyelmét, hogy a fák tavaszi hernyózását és ápolását gondosan végezzék el, mert a mezőgazdasági törvény értelmében azokat, akik a fák tavaszi ápolását nem végzik el rendesen, szigorúan megbüntetik. Ilyen értelmű hirdetményt nagyon sok közigazgatási hatóság bocsájtott ki.

Megjelent a GAZDATUDOMÁNY második kiadása.

Dr. Nagy Endre és Dr. Szász Ferenc

GAZDATUDOMÁNY

című könyve előfizetőink számára kézbesítési díjjal együtt **30** lei. A könyv bolti ára egyébként 90 lei. Ezen kedvezményes árat csak előfizetőink számára tudjuk biztosítani. A könyv több, mint 600 oldalon foglalkozik a gazdálkodás tudományával és abban mindent megtalál a haladni vágyó gazda. Igyekezék tehát mindenki sürgősen megszerezni a **Gazdatudomány** című könyvet.

Fogytán van a petróleum. A motoros járművek elterjedése és a petróleum-termékek sokoldalú felhasználásának következtében a világ petróleum-termelését állandóan fokozzák. A tudósok megállapítása szerint, ha a petróleum termelése tovább is ebben az iramban fog folyni, a világ petróleum-forrásai 26 év alatt kiapadnak. Sok ipari állam számolt már ezzel a lehetőséggel és kísérleteket végeznek arra vonatkozólag, hogy kőszénből gyártsanak petróleum-termékeket. A németeknek ez már sikerült is és nagy gyárakban folyik a „folyékony szén” készítése.

Közmunkáival hozzák rendbe a legelőket!

A földművelésügyi miniszter elrendelte, hogy a községi legelőket sürgősen rendbe kell hozni. A közlegelők rendbehozatali munkálatait a katonai előképzősök segítségével a falusi lakosság közmunkáival fogja rendbehozni. A megyei legelő felügyelőségek rendeletet kaptak, hogy sürgősen terjesszék be a munkálatok tervét a földművelésügyi minisztériumba.

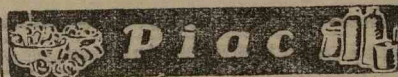
A berlini gépkiallítás csodája. A Berlinben rendezett nemzetközi, motor kiállításon csodálatos repülőgépet állítottak ki. A repülőgép a földről függőlegesen fel tud emelkedni a levegőbe, nincs szükség tehát nagy repülőterre, hogy felszállhasson. Szükség szerint a gép egy helyben is tud lebegni mint a szitakötő. Olyan tökéletes kormányzószervezete van, hogy a lebegő helyzetben körbe tud forogni, valóságos táncmozdulatokat végez. Hogyha a vezető a gépet bizonyos irányba akarja vezetni, bekapcsolja a váltót és a gép a kijelölt irányba óriási sebességgel repül a levegőn át. A csodálatos repülőgép a kiállításon akkora helyről szállt fel, mint egy szoba, hosszabb repülés után oda tért vissza és minden baj nélkül leszállott. A repülőgépet a németek tökéletesíteni fogják és így számolni kell azzal, hogy a mai repülőgépek szerkezete rövidesen nagy átalakuláson fog át-
esni.

Terjesszük a
„Magyar Nép”-et!

Mindenféle növény, amire a gyümölcs és bortelemelőnek kis és nagy kerttulajdonosnak és kertkedvelőnek szüksége van, szép képes árjegyzékünkben megtalálható és legjobb minőségben kapható kiterjedt, hírneves telepünkön. A tavaszi szállítás megkezdődött. Aki megbízásának idejében való elintézését óhajtja, rendeljen jókor.

AMBROSI, FISCHER ÉS TSA. — AIUD, Jud. Alba.

Tizenötezer vagon búzát vásárolt Németország.

Németország Romániában tizenötezer vagon búzát vásárolt. A búzát októberig három részletben fogják kiszállítani.

Olcso gyapot kerül forgalomba.

Törökországból kétmillió háromszáz ezer kilógramm súlyu nyers gyapotot vásárolt Románia. A hivatalos közlönyben rendelet jelent meg, amelynek értelmében a Törökországból behozott nyers gyapot érték-vám illetékét elengedték. Ilyenformán rövid időn belül olcso gyapot fog forgalomba kerülni.

Kereskedelmi egyezség Olaszországgal.

Rómába román megbízottak utaztak, hogy az Olaszországgal kötendő kereskedelmi egyezményt megtárgyalják. Olaszország mezőgazdasági termékeit fog vásárolni Romániától.

Terményárak Clujon.

Buza 550, kukorica 320, árpa 410, zab 510, fehér paszuly 580, lóheremag 1900, lucernamag 3800 lej mázsánként.

Rétiszéna 140—160, lóhere és lucerna széna 180, búzaszalma 85 lej mázsánként.

Gabonaárak Odorheiu.

Buza 89—90, árpa 64—68, 70—72, kukorica 54—56, zab 45—50 lej 20 literes vékánként.

Ha sikert akar elérni,
hirdessen a
„MAGYAR NÉP”-ben!

AZ ÉLETBŐL AZ ÉLETNEK

A csillagos ég.

A kiváló író, mély értelmű gondolkodó, Carlyle, egy este barátjával hazafelé sétált. Barátja a felettük elterülő csillagos égboltozatra mutatva így kiáltott fel: „Barátom, nézd, micsoda felséges látomány.” „Ember felelt Carlyle — az igazán megdöbbenő. Az én lelkem mindig megriad, valahányszor a csillagos égboltozatra tekintek“. Miért szállotta meg a nagy gondolkozó szívét olyan szorongató, riasztó érzés a csillagos ég látára? Mert lelkére nehezedett a világegyetem bámulatos nagyságának és saját törpeségének, tehetetlenségének érzése. És valóban teljes mértékben ez a mi érzésünk. Néhány, a mai tudomány által közismertté tett tény meggondolása teljesen indokoltá is teszi ezt az érzést. Gondoljuk el, hogy a mi földünk mindazzal ami rajta van, olyan kicsiny, mint egy mogyoró s ezzel szemben a nap, melyre naponként feltekintünk, akkora mint egy golyó, melynek egy méter az átmérője. A csillagászat megállapította, hogy földünk, melyet a régiek a világegyetem központjának tartottak, tulajdonképpen csak egy bolygó csillag, mely társaival együtt a nap körül kering és még nem is a legnagyobb bolygók közül való. Társai között vannak olyanok, melyek százszorosa nagyobbak nálánál, a Naphoz pedig alig lehet hasonlítani. Pedig a mi naprendszerünkön kívül ezer és ezer más naprendszer van még. Mert az álló csillagok valószínűleg mind egy-egy nap, több kevesebb számú bolygó csillaggal. Tulajdonképpen szemmel látható csillagokon, a mérhetetlen távolság e mérföld jelzőin, egy gyenge, szelid fényű csík látszik: a tejút. A messzelátó távcsöveken ez a fénylő csík a csillagok tömegére oszlik fel, melyekről a fénysugarak évezredek át jutnak el hozzánk. A tejutat, talán nem is ok nélkül, a világegyetem szélső határának tekintik a csillagászok, de a végtelen űrben még a tejuton túl, a mérhetetlen tá-

volban is lehetnek naprendszerek, olyan, vagy még nagyobb számban, mint amiket láthatunk melyek mint ködfoltok láthatók. Egyszer egy kisleány elgondolkozva szemlélte a csillagos eget. Amikor megkérdezték, hogy mi felett gondolkozik, így felelt: Azt gondolom, hogyha már ilyen gyönyörű az ég kívülről, milyen csodaszép lehet belül! Mosolygunk ezen gyermekies felfogás felett. Pedig ebben a feleletben már felragyog a vigasz. Van valaki odaát, a csillagok felett, aki reánk is gondol, velünk is törődik. Ugyanezen sejtelem nyer kifejezést egy újabbkori gondolkozó megállapításában: Ha a csillagok nekünk a teremtő oly rémitő hatalmát nyilatkoztatják ki, milyen nagy kell legyen az a szeretet, mely ezt a mérhetetlen világot összetartja. Igen, mérhetetlen lehet ez a szeretet! De honnan ismerhetjük meg ezt a szeretetet? Miképpen tudhatjuk meg, hogy ez a szeretet védelmező karjai közé minket is felvesz?

Az a mi keresztyén hitünknek vigasztalása és áldása, hogy mi boldog bizonyosságot nyertünk afelől, hogy a végtelen hatalmasságu, dicsőséges Isten közelvaló Istenné lett számunkra s Jézus ajkán hangzott fel a boldogító vigasztalás: Aki engem lát az Atyját látja. Ő hirdette a szentséges evangéliumot, hogy a nagy és dicsőséges Istennek gondja van reánk és az ő tudta és akarata nélkül semmi sem történhetik velünk. Boldog ember az, akinek szívét megnyugvással és vigasztalással tölti be ez a hit, mert az olyan ember az élet kísértéseinek, fájdalomainak ostromában is nyugodt bizalommal áll meg azon a helyen, ahová Isten bölcsessége állítja, mert tudja, hogy aki örök törvényt adott a világegyetem számára ugyanaz jelölte ki számára is életének útját és rendeltetését és ugyanaz adott utmutatást és tanácsot számára kijelentésének hordozójában és bizonyosságtevőjében, a Jézus Krisztusban.

Mulattató

EGY PERC

Egy hosszú, hosszú életen át
Csak egyszer jő a perc
S hírnév, boldogság a tied,
A tied, hogyha mersz.

Ami mint foszló délibáb
Előtted lebegett,
Most közeledben rád mosolyg,
S kacéran int neked.

Alom, mit szőttél éjeken,
Való lesz, érezed,
Csak légy erős s utána nyujtsd
Merészen két kezéd

S te, aki máskor mit se félsz,
Most állsz csak tétován
És a szerencse tovaszáll
Száguldozó lován.

S egy kérdés üldöz élteden,
Úgy tépi lelkedet:
A büverő, mely bénított,
Mi volt, mi lehetett?

Ha újra jönne az a perc.
Hajad már hófehér
Várod álmatlan éjeken,
De vissza sohse tér

FELEKI SANDOR.

Balázs deák.

Balázs deák, Hasszán budai basa író-deákja ott ült a mélyablaku, bolthajtásos hivatali szobájában. Nagy kényelmesen hátradült a farkarosszékben és nyitott ablakon át kifelé figyelt az utcára. Semmi irni-valója nem volt. Se magyar végházakból, se Bécsből, se Konstantinápolyból nem érkezett egy szál levél sem. Nem volt, mire választ írni. Nézheti az utcán jövő-menő embereket. A peckesen járó katonákat, a török uralom alatt is megmaradt, rátartós budai polgárokat, elfátyolozott török nőket, kalapos magyar, német asszonyokat és hallgathatta a zshivajt, amivel a játszó gyermekek töltötték meg a tavaszi reggelt.

Mögötte másik két asztalnál azonban körmölt két kisebbtudományu deák. A budai basa uralma alá tartozó hódoltsági falvak ügyeire irandó válaszokat irták papírra. Robot, elmaradt adó, tűz, vasárnapi verekedések és hasonló ügyekben csaptak dörgedelmes szavakkal a falvak biráinak nyaka közé. Az egyik, magyarul író János deák ugyanakkor megnyomta a tollat, lévén igen szigorú természet és már kis vétségek miatt is nagy pünetetésekkel fenyegetődöz.

Balázs deák annál puhábban irt. Választékosan, finoman, minden kis szót latra téve. Bölcs volt és előkelő lélek. Leveleit jól is-

merték a magyar főnemesek váraiban, de épp oly jól a bécsi király udvarában, mint Konstantinápolyban. S bár jól beszélt és irt törökül, latinul, a leveleit magyarul írta. Akár német embernek küldte, akár olasznak, lengyelnek vagy más nációnak. Aki más nyelven irt a budai basának, nem magyarul, az ugyancsak leshette a választ. Ilyképpen már a határon tulról levelező mindegyik német urat ráncbaszedték. Csak még a bécsi püspök, Khlesl Menyhért ömenciája tartotta magát. Már a harmadik német levelet küldte, bár egyre sem kapott választ. S mindegyik levél élesebb hangu volt az előzőnél.

Balázs deák, amint dologtalanul bámult kifelé, e legutóbbi püspöki levél hozóját idézgette maga elé. Behemót nagy német fegyveres volt, hirtelenmégü, akinek a vér oly erővel áradt arcába, hogy vörösre vált, mint a répa, amikor válaszlevél nélkül küldték vissza. S oly hangon átkozódott, orditozott, hogy megmozgatta maga körül a levegőt. De mit tehetett? Mehetett, amerről jött. Balázs deák akkor is, a zajos elvonuláskor és most is, hogy azt idézgette, egyforma nyugalommal mosolygott. Csinált a német elég bajt a magyarnak, nem árt, ha ők is kapnak borsot az orruk alá. S ha prüszkölnek tőle, azon

csak derülni lehet. Ha meg úgy prüszkölnek, mint Behemót nagy fegyveres, olyan zajjal, dérel-durral, az különösen nagy mulatság. Nagy kár, hogy azt nem lehetett látni, mint fogadta a gazdája. Hogy nem sima képpel, az bizonyos.

S Balázs deák arcán megmélyült a mosoly erre a gondolatra. De a következő pillanatban úgy eltűnt, mint a megijesztett madár és Balázs deák felvillanó szemekkel állt fel a karosszékéből és az ablakhoz lépett. Az utca meghajló ivének végén három fegyveres lovas bukkant fel. A Bécsi-kapun át jöhettek föl a várba és messziről indulhattak, mert olyannak látszottak, mint akiket nem rövid idő előtt készítettek utnak. Fáradtság, por, izzadság lepte be őket s a lovaik is inkább jászol elé álltak volna. De nem ezek miatt nézte őket Balázs deák felhuzott szemöldökök alól. Másért. A három lovas közül az, aki legelől kocogott, a hirtelenmégű Behemót nagy német lovas volt, aki Khlesl püspök leveleivel már háromszor járt Budán.

— Jön ismét a bécsi püspök embere, — szólt hátra a másik két deáknak.

A két deák Balázs deák háta mögé állt s egyikük gunyos hangon, kuncogó nevetéssel göcögte:

— Nagy öröme telhet őkegyelmének abban, hogy Bécs és Buda között szaladgálhat. Vaj' hányszor járja meg a válaszig az utat?

— Egy pint borért megmondom! — így igézte a másik deák.

Már igen közel trappoltak, hát a deákok elhúzódtak az ablaktól s visszaültek asztalaik mellé. Felkapták a ludtollat és nagy buzgalommal kerekítették a betüket. Még Balázs deák is úgy tett, mintha nyakig lenne a munkában.

Percek mulva bátor, mérges kopogás zörgetett be rájuk, aztán tárult az ajtó és

Behemót nagy német fegyveres lépett be a szobába. Egyenesen Balázs deák asztala elé Mintha kardot akarna kihuzni, oly lendülettel nyult az iszákjába és a kivett levelet inkább dobta, mint tette Balázs deák elé.

— De most aztán választ akarunk!... — mondta németül és az utána fűzött káromkodás szinte sistergett, olyan égbekiáltóan szörnyű volt.

A két deák kezében megállt a ludtoll és tekintetük a mérgesen kiáltozó, vörösarcu németre fordult. Arról meg Balázs deákra. Az, mintha süket lett volna, nyugodt arccal hajolt a levél fölé. Mintha egy szót sem hallott volna abból, ahogyan a Behemót fegyveres az égi szenteket rángatta, ahogyan a mennydörgős ménküvel kapcsolatban Balázs deákot és fel- és lemenő atyafiságát emlegette. Nyájas mosollyal bólogatott. Szives hangon igézte.

— Holnap délig meg lesz a válasz, mert hogy végre most már magyarul irtatok. Te kiseszü, nagymégű, mosdatlanszáju, — csapott át az udvarias beszédből Balázs deák és úgy körülkerítette a káromkodó bécsi fegyveres fejét néhány jókívánsággal, hogy a másik két deák kinyílt szájjal, gyönyörűségtől szinte dagadozva hallgatta.

— Ha gondolod, hogy egy mukkot sem értek a nyelveden, hasonlóan gondolhator én is. Ebanyád, fattyu! Szidlak én is, ha te szidsz engem!...

Aztán intett, hogy vége a tárgyalásnak ki-ki mehet a dolgára.

Mikor a levélhozó kidörgött a szobából elégedetten mondta a felgyúlt képpel néző két deáknak, miközben meglengette a kapott levelet:

— Ahonnan ezt küldték, már Bécsben is megtanulták, hogy velünk a mi nyelvünkön kell szólni!

Somfay Margit.

Apróságok • Adomák

TAVASZVÁRÓ MÁTKADAL.

Havathozó bús fellegek
oszoljatok széjjel:
Hadd jöhessen a kikelet
napsugárral, fénnel.

Viruljon ki kis kertünkben
az orgonák bokra,
virulásuk boldogságom
szép idejét hozza.

Fakadjon ki az ibolya
mohos tölgyek alján,
lombosodjon meg a fűzfű
csörgő patak partján.

Bársony, pázsit boruljon a
lába elé szépen:
mikor az én édes párom
Eljöhet majd értem!

L. Mária.

Március.

Elűzted a komor telet,
Te a földnek szerelme,
Óhajva várt szép kikelet,
Te mindennek élelme!

Kisfaludy Sándor.

Ez a hónap nevét a rómaiak marcona hadiistenétől, Marstól kapta. Ez az isten harcikocsiján vágtatott és kocsiját két ló huzta: a Félelem és Rettegés. Hosszu lándzsáját forgatta kezében, csillogó pajzsát égne emelve; nyomában pedig mennydörgés és villám. De nemcsak hadiistenként tisztelték az ókorban Marsot. Erejénél fogva minden bajban az ő segítségét kérték. Például, ha a mezőnek esőre volt szüksége, — márpedig márciusban nagyon kívánatos az eső, — Marstól kértek esőt; ha két szerelmes nem tudott egymásé lenni, a mindenható Mars segítségét kérte. A viharos, tajtékzó Mars a lármás patakozást, a hóolvadáستól megduzzadt folyókat és a telet elűző szeleket is jelképezte.

Alagut a Behring-szoros alatt.

Ázsia és Amerika szárazföldjét a Behring-tengerszoros választja el egymástól. Az Egyesült-Államok kormánya tervet dolgozott ki, hogy Amerika és Ázsia között közvetlen vasúti összeköttetést létesítsen. A terv szerint az alagut elkészítéséhez a legrövidebb idő alatt hozzákezdenek és 1940-re az alagut teljesen elkészül. Ha a tengerszoros alatti alagutat megépítik és azon a vasúti vonalat átvezetik, Romániából New-Yorkba husz nap alatt lehet eljutni. Igaz, hogy ma már repülőgépen, sőt hajón is sokkal gyorsabban meg lehet tenni ezt az utat, azonban a Behring-szoros alagutján átvezető vasútvonal három világrészen húzódik át. Európa, Ázsia és Amerika természeti szépségei fognak feltárulni azok előtt, akik ezen a vonalon fognak utazni. Terv szerint a vonaton az utasok szórakoztatására zenekar lesz. A legfrissebb híreket rádión felfogják és a vonaton berendezett nyomdában újságot készítenek, hogy az utasok olvashassák a legfrissebb újdonságokat. Már a vasúti jegyek árát is kiszámították. Európától New-Yorkig körülbelül hétszáz ezer lejbe fog kerülni egy vasúti jegy. Így bizony csak nagyon gazdag emberek utazhatnak a tervezett vonaton. Nagyjelentősége lesz azonban áruszállítás nézőpontjából, különösen az Ázsia és Amerika közötti áruforgalom lebonyolításában.

Mennyi húst fogyasztanak a különböző népek?

A legtöbb húst Argentínia lakossága fogyasztja. Argentíniában évente 121 kiló húst eszik meg egy lakós. Ezután követ-

kezik a sorban Uj-Zeeland. Itt évenként 104 kiló húst jut egy fejre. Ausztráliában 92 kiló húst fogyaszt évente egy lakós. A európai nemzetek messze mögötte maradnak ezeknek a számoknak. Angliában 64, Németországban 51, Magyarországon 25, Oroszországban 23, Romániában 22, Lengyelországban 19, Olaszországban 16 kiló húst fogyaszt évente egy lakós.

Hollandiában álarcot viselnek a foglyok.

Hollandiában, amikor a foglyokat a cellákból közös sétára kiviszik, fehér álarcot kapnak, hogy egymással személyes ismeretséget ne tudjanak kötni. Így, ha a foglyok visszatérnek a társadalmi életbe, nem ismerhetik fel foglytársaikat. Az intézkedésnek nagy erkölcsi jelentősége van.

Börtönbe került a koplalóművész.

Bolognában egy braziliai koplalóművész mutogatta magát. Huszonöt napon keresztül nem evett és nem ivott semmit. A közjegyzőileg lepecsételt üvegharang alá bujtatott művész sok pénzt szerzett. Rövidesen kiderült azonban, hogy a koplalóművész csal. Az üvegharang alá ugyanis éjszaka kis nyílson át csokoládét és gyümölcsöt adogattak be számára. A művészt az üvegharang alól börtönbe kísérték és csalás címén perbe fogták.

Udvarias vádlott.

Biró: A tárgyaláson kiderült, hogy maga semmi rosszat nem követett el. Ezért tehát fölmentem magát.

Vádlott: Bocsánatot kérek, hogy hiába fárasztottam a bírót.

Tanácsadó

Azon előfizetőink részére, akik bár mely ügyből kifolyólag tanácsra szorulnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. Tekintettel arra, hogy szakértőinknek a tanácsadásért fizetnünk kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek 20 lej, (orvosi tanácsokért 30 lej), könnyebbség okáért bélyegben. A tanácsadás költségeit mi nem fedeztjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még külön portódíj is beküldendő. Csak azokra a levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lej is csatolva van. Fenntartjuk azonban azt a jogot, hogy olyan levelekre, amelyek közérdekűek, a választ lapunkban adjuk meg.

M. J. A fejőstehénnek tulságos nagy mennyiségben nem szabad kukoricát adni. Naponta legfeljebb 2–3 kiló kukoricadara szerepelhet a fejőstehén abrakjában. Ha ennél többet kap, a tehen, meghizik és a kukorica nem válik a tejtermelés javára. Érdekes megállapítást tettek arra vonatkozólag, hogy milyen hatása van a kukorica darának a tejtermelésre? A kukorica növeli a tej mennyiségét, azonban csökkenti a tej zsírtartalmát. Ez feltűnő, mert a kukoricát általában jó zsírképző takarmánynak tartják. Tekintettel azonban arra, hogy a tej mennyiség nő, a kukorica darával abrakolt tehen napi tejszir hozama nem mutat apadást. A megkisebbedett zsírtartalmat ugyanis pótolja a tej megnövekedett mennyisége.

L. L. A testsúly és testmagasság között fennálló arányosságot számmal könnyű kifejezni. Ebből, megállapíthatja, hogy testmagasságához mérten el van-e hívva, vagy pedig rendezetű? Az erre vonatkozó arany szabály szerint a 30 éves ember annyi kilót kell, hogy nyomjon, mint hány centiméterrel magasabb egy méternél. A 170 centiméter magas 30 éves ember testsúlya akkor van rendjén, ha 70 kiló. Ezen a koron felül kisebb eltérések előfordulhatnak. Ezek még nem jelentik a feltétlen aránytalanságot.

M. I. Nemesített tavaszi árpa és zab vetőmag közvetítésével az Ardeal-i Gazdasági Egyesület foglalkozik. Kérjük forduljon az egyesület vezetőségéhez és írja meg, hogy milyen fajtájú és mennyi vetőmagra van szüksége? Postafordultával küldik az ajánlatot.

B. L. A kért intézetet nem ismerjük, így nem ajánljuk, hogy a sorsjegy után tovább fizesse a részleteket. Kis fenyőfáját legeredményesebben május vagy augusztus hónapban ültetheti át. Ha nem szabadföldbe, hanem dézsába ülteti, vigyázni kell arra, hogy a fiatal fácska elegendő és jöminőségű földbe kerüljön. Az átültetés után öntözni kell, azonban soha sem szabad földjét el-luceskosítani. Inkább permetezze levélzetét állandóan vízzel és így tartsa nedvesen.

Lelkes olvasó. Kivitel céljára csak a téli körték alkalmasok. Ezeket akkor kell leszedni és gondosan csomagolva a rendelőnek szállítani, mikor még nincsenek megérve, husuk kemény, tehát jól, az összetörődés és romlás veszélye nélkül szállíthatók. Ha nagyobb terület betelepítéséről van szó, ajánljuk, hogy legalább 4–5 féle körtét telepítsen, hogy a termelés biztonságát növelje. Az általunk ajánlott fajták laza, nem tulságosan nedves talajon jól fejlődnek. Éghajlat tekintetében, eltekintve a hegyvidéki zord éghajlattól, bárhol megélnek. Minden fajtánál jelezzük az érési időt is. Ezen az alapon kiválaszthatja a céljainak legmegfelelőbb körtéfajtákat. Liegel vajkörte (okt.–december). Jeanne D'Arc, Hardenport, téli vajkörte (nov.–január), Téli esperes, Téli Ármin körte (december–február), Seress Olivér, Esperes bergamot (jan.–március).

N. I. Az összes háziállatok betegségének részletes leírásával nagyon sok magyar könyv foglalkozik. Olyan könyv azonban tudomásunk szerint, nem jelent meg, amely külön foglalkoznék

a kutyák betegségeivel. A „Magyar Nép”-ben megjelenő állategészségügyi cikkek sorozatában a kutyák betegségeit is tárgyalni fogjuk.

A. T. A gyöngytyuk tojását nagyvárosi vendéglők jól fizetik. A gyöngytyuk tojásának sokkal kellemesebb íze van mint a rendes tyuktojásnak. Nagyban foglalkozni gyöngytyuk tojás termeléssel csak úgy érdemes, ha előzőleg a megfelelő elhelyezésről gondoskodott. Ha ugyanis nem fizetik meg jobban, mint a tyuktojást, nem érdemes a tervvel foglalkozni, mert a gyöngytyuk kevesebbet tojik, mint a tyuk.

L. R. A háború alatt a csalán kikészített rostját valóban használták csalánszövet készítésére. Tekintettel azonban arra, hogy a vadontermő csalánból legfeljebb három százalék rostot lehet nyerni, feldolgozása nem érdemes. Ujabbán Németországban sikerült olyan csalánt nemesíteni amely tizenkét százalék rostot tartalmaz. Az ilyen csalánt már fonalnyerés céljából is érdemes termelni, mert a kender és a len is hasonló mennyiségű rostot tartalmaz. Az ilyen csalán nagyban való termelése még nem kezdődött meg, egyelőre kísérleti telepeken folyik a termelése. Nagy nehézséget okoz, hogy a fonalcsalán magját minden évben a nemesítő intézettől kell beszerezni, mert a házilag termelt csalán elfajzik. A vadontermő csalán virágpóra ugyanis átkereszteli a nemesített csalánt és a magból növevő utódok elvadulnak.

L. I. Kocsikenőcsöt házilag is lehet készíteni. A házilag való készítéshez szükséges anyagok beszerzése azonban körülményes és az anyagok nagyon drágák. Tehát nem nagyon érdemes kocsikenőcsöt házilag készíteni. A kocsikenőcsöt gyárilag gyanták párlásából vagy ásványi olajokból állítják elő olyanképpen, hogy száraz, oltott mésszel vegyítik az olajokat. Később még gipszet is tesznek bele, hogy jól kenődjék

az anyag. Annál jobb a kocsikenőcs, minél több olaj van benne és minél kevesebb meszet és gipszet tartalmaz. Házilag napraforgó vagy repeolajból lehet mészpor és gipsz hozzávegyítésével kocsikenőcsöt készíteni, azonban a növényi olajok sokkal drágábbak, mint az említett gyanta és ásványi olajok. Ezért nem ajánljuk, hogy házilag készítsen kocsikenőcsöt.

T. I. Nem tudjuk elképzelni, hogy a jegyző milyen okmányokat követel, következésképpen nem is tudjuk, hogy azok szükségese-e vagy nem? Különösen egy hadiöveggyel kötendő házassághoz legfontosabb okmány a halotti anyakönyvi kivonat, amely igazolja, hogy a férj tényleg halott, vagy annak hiányában egy holttanúvilvánítási bírósági ítélet. Rendesen ez az ítélet szokott hiányozni, mert ehhez megelőző bírósági eljárás és különböző okmányok és tanúk szükségeseek.

Uj foglalkozás vakok számára. Párizsban rendkívül érdekes tanulmányon orvosok és ápolónők tanítják a vakokat a masszírozás mesterségére. Pusztán tapintás útján szerzik meg az ismereteket s erről közöl illusztrált tudósítást Tolnai Világlapja új száma.

Tavaszi ültetésre

Gr. Teleki Arvéd faiskolája
Dragov, posta: Cunja
jud. Sibiu ajánl: Jonathan,
Ontario London,
Török Bálint, Batul,
Arany Pármen, Boskoop szépe

alma csemetéket

Rákóczy, Ageni
szilva ringló,
nagygyümölcsű eper
és ribizke folyton-
termő málnatöveket
tiz és száz darabon-
ként előnyös árban.

Szerkesztői üzenetek

Alább felsoroltaknak köszönetet mondunk a bejelentett új előfizetőkért:

K. A. Bata. Gy. L. Tiben. M. Maneuti. K. G. Rovine. M. M. Deja. S. M. Caraseu.

Előfizetőinkhez! Hátrálékos előfizetőink felszólítását tovább folytatjuk és pedig a kitöltött postautalvány által. Felszólítjuk mindazon előfizetőinket, akikhez ilyen utalványt eljuttattunk, hogy az utalványon feltüntetett összeget szíveskedjenek kiadóhivatalunkhoz beküldeni. Az utalvány egyben felszólítást is jelent, mert külön levélileg nem szólítjuk fel a hátrálékosokat s az utalvány hátlapján megtalálható, hogy az illető előfizető mennyi időről van hátrálékban.

K. Gy. A beküldött cikkeket köszönjük. Inkább a M. Sz.-ben fogjuk közölni. A levélben irt kifogásokra válaszunk, hogy a cikk nagy része nem volt időszerű, — de ez semmit sem von le megfelelő részeinek időszerűségi értékéből. Olvasóink az ilyen tárgyú cikkeket szívesebben veszik akkor, amikor a veszedelem közvetlenül fenyeget. Olyankor a védekezési készség is nagyobb mindenkiben. Így szíveskedjék értelmezni az időszerűtlenségre vonatkozó üzenetünket.

F. A beküldött versek közül a levélről szóló jobb, mint a másik kettő. Három első és legutolsó szakasza olyan jól hangzik, hogy szívesen közölnők, ha a közbeeső szakaszok el nem rontanák a hatást. Nem tudná kijavítani?

A következő befizetéseket nyugtázzuk: B. J. Dragăşeni de jos 150, B. P. Nicoleşti 75. Sz. M. Ighiu 150, T. S. Mărtineni 155, B. S. Onuca 150, K. J. Boesig 150, B. F. Cetatea de Balta 150, B. A. Zetea No. 350—185, B. F. Rugăneşti 150, B. J. Belin 160, F. V. Covasna-Comando 150. O. S.

Suiug 150, I. J. Pănet 150, M. I. Baci 85, Sz. T. J. Sătul Mic (j. Odorheiu) 150, I. M. Corund 150, E. I. Visuia 150, V. A. Huedin 155, T. I. Tinoasa 150 (1937-re. G. S. Aita Seaca 150, (r. 1936. XII. 31-ig), L. L. Vulcan 300 (r. 1937. XII. 31-ig), F. P. Tarlungeni 150, V. G. Dornesti 305, V. M. Utvinis 150, N. B. Lipău 75, Ifj. G. J. Halmeag 150, S. J. I. Zetea 120, P. M. Belani 155, T. I. Timişoara 150, Sz. A. Dornesti 200 (könyv elküldve), K. J. Gurtelec 300, Sz. J. Biborteni 150, P. G-né Nasaud 150. K. F. Firtanus 300, B. F. Martinus 155, P. M. Crizbav 300, K. M. Tiream 278, H. M. Racovita 85, Zs. A. Reteag 150, K. S. Iceland 155, Id. B. M. Cacuciul-Nou 455, Sz. A. Uioara 85 (napárt elküldtük, helyette más könyvet nem küldhetünk). H. M. Haghiz 155, Sz. A. Drăgeşti 405, B. S. Petresti 150, F. D. Eliseni 150. K. A. Ighiu 105, T. A. Varsag 155, F. B. Saturnare 382. Cs. I. Tulghes 150, B. M. Jobageni 150, V. Zs. Craţiu nel 85, K. Gy. Strâmbu 75. P. I. Zimand cuz 85 lej.

A szerkesztésért felel:
GYALLAY DOMOKOS

Aprohirdetések

Minden szó 4, vastagabb betűvel 8 lej. Legkisebb hirdetés 50 lej. Aláírtkeresők részére 20 szóig 40 lej. — Előfizetőinknek minden szó 3, vastagabb betűvel 6 lej. Az apróhirdetési díj előre fizetendő. Jelítség leveleket csak a portó beküldése esetén továbbítunk. Ugyisint az érdeklődésekre is csak úgy adunk választ, ha a válasz lev. lapot mellékelik, vagy bélyegben küldik be a portóköltséget.

Egy Hoffer cséplő 8 HP. benzinnel motorral együtt üzemképes állapotban eladó. Értekezni lehet Parajdi Mihálynál Bichis, p. u. Ludus, jud. Târnăva Mică.

Porzól és minden célu gyümölcspermetező szer kapható. — Szakszerű utbaigazítás! Kovács Árpádnál Tg. Sacuiesc, jud. Treiscauna.

Szinielőadás Baraolt-on.

A Baraolt-i római katolikus ifjusági egyesület műkedvelő gárdája nagy sikerrel hozta színre Gárdonyi Géza három felvonásos falusi történetét: A bort. A következő szepelők kiválóan megjátszották szerepüket: Nuridsány Sándor, Soós Iluska, Trunfalvy Ferenc, Barabás Gabi, Dukáth Loncika, Medgyesi Iluska, Bodosi Ferenc, Bodosi Piroska, Ráduly Gy., Szöcs Mariska. Daniel Gábor, Kászoni Ágneska, Ilyés Magduska, Kakucs Mariska, Ágoston József, Ba-

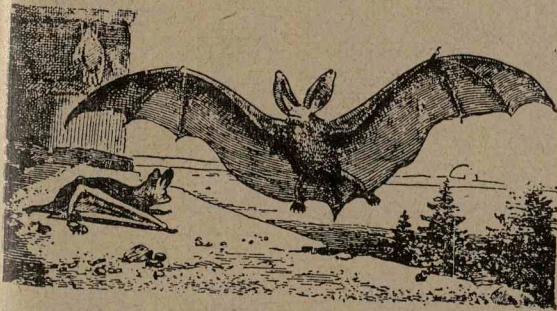
logh József, Bodosi József Szöcs Gyula, Ráduly Béla Mihály Ferenc és Pet Sándor.

A kitünő előadást Petres Dénes s. kántor-tanító, Ráduly Dénes, Dukáth József rendezték.

Tanuld meg!

Jó tudni a denevérről!

A közhiedelem azt tartja, hogy a denevér csak a levegőben repdeső bogarakból táplálkozik és más állatokat nem fog el. A legújabb vizsgálatok azonban mu-

tatják, hogy a denevérek röpdösve végig vizsgálják a gyümölcsfák ágait és bogarakat, hernyókat pusztítanak. Azt is megállapították, hogy a denevérek körül repdesik az állatokat és legyeket, szunyogokat fálnak fel az állatok megkönnyebbülésére.

Jó szer a baromfi-atkák ellen.

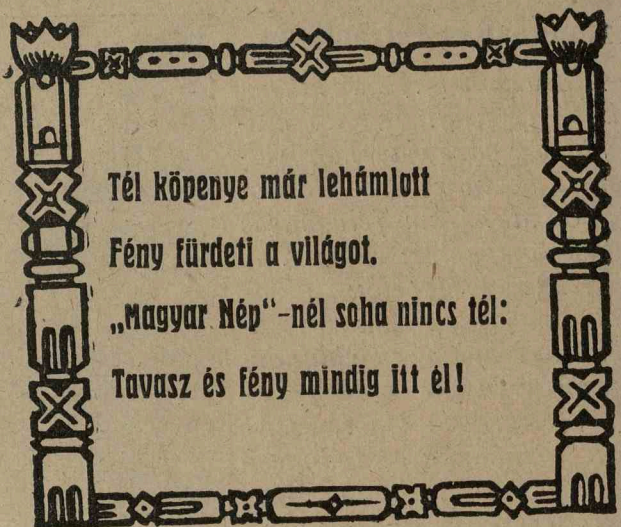
A baromjióban elszaporodott atkák ellen kitünő szer a mézpor. Mikor a baromfiak kint vannak, mézport szórunk szét az ólban. Leghe-

lyesebb a mézport a mennyezethez fölcsapni, hogy a szétporló méz minden repedésbe hatoljon be. A szétporló méz kipusztítja a baromjióban levő atkákat. Vigyázni kell, hogy a baromfiakat csak akkor engedjük be az ólba, amikor a mézpor teljesen leszállott.

Hogyan javíthatjuk meg a megédesedett krumplit?

A krumpli téli raktározása alkalmával, különösen hogyha többször és hosszú ideig érte hideg levegő, megédesedik. A krumpli azért válik édesé, mert a krumpliban lévő keményítő részben cukorrá alakul át. Ha a krumpli nem azért lett édes, mert megfagyott, könnyen el lehet tüntetni az édes ízt és a krumpli megint jó ízűvé válik a következő eljárás után. A fogyasztásra szánt mennyiséget meleg fűtött helyiségbe kell helyezni. A fűtött helyiségben a megédesedett krumpli 1-2 nap alatt elveszti édességét és jó ízűvé válik.

Abban az esetben, hogyha a krumpli meg volt fagyva, használat előtt hideg vízbe áztatjuk és a vizet többször megújítjuk. Az ilyen módon kezelt, fagyott krumpli, ha a fagyás a szöveteket nem roncsolta szét, szintén jó ízűvé válik.

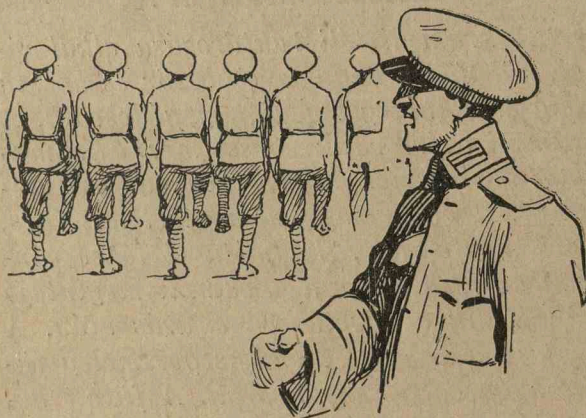
Tél köpenye már lehámlott
Fény fürdeti a világot.
„Magyar Nép”-nél soha nincs tél:
Tavasz és fény mindig itt él!

Egyszerű és olcsó szer földibolhák ellen.

A melegágyban és a konyhakertben nagy kárt szoktak okozni a földibolhák. A rendszeres öntözésen kívül kitűnően lehet irtani a földibolhát égetett mézporral és dohányporral. Mind a két szer azonnal hat és a földibolhák elmenekülnek arról a területről, ahova valamelyik szert kiszortuk. Nagy előnye a két szernek, hogy a legkényesebb növényeknek sem árt, sőt a mézporoknak trágyázó ha-

tása van. A kiszórást minden héten rendszeresen el kell végezni, mert egy hét múlva a szerek hatása megszűnik. Ezzel az egyszerű eljárással sok bosszuságtól és kártól szabadulunk meg.

Kétláb egymás mellett.

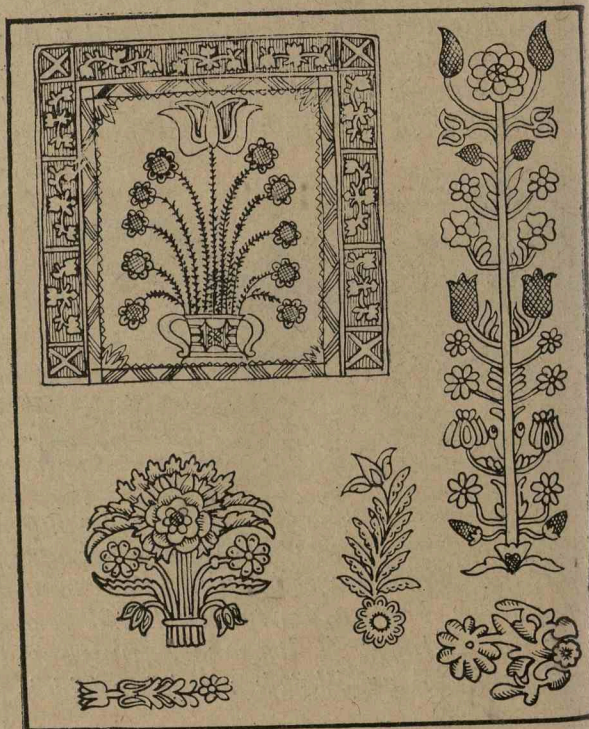

Az őrmester ur oktatja az ujoncokat.
— Jobblábat felemelni.

Valaki a ballábat emelte fel s így két fölemelt láb egymás mellé került. Oda kiabál az őrmester:

— Melyik az a szerencsétlen, aki mind a két lábát felemelte?

A magyar diszítés alapformái.

Kisebb használati tárgyakról, tükrösökről, sőtartókról mutatunk egy pár igen kedves, de összetételében rendkívül érdekes diszítést.